

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ
OBJEKTŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1132 2, 4, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19
STRAIPSNIŲ IR 1, 2, 4 PRIEDŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 17¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO; LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-1491 35, 37,
47, 87 IR 92 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
PIRKIMŲ, ATLIEKAMŲ VANDENTVARKOS, ENERGETIKOS, TRANSPORTO AR PAŠTO
PASLAUGŲ SRITIES PERKANČIŲJŲ SUBJEKTŲ, ĮSTATYMO NR. XIII-328 48, 50, 95 IR 100
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
(TAP- 19-1790; TAIS NR. 19-12420(2))**

2020-04-24 Nr. NV-1148

Vilnius

Projektų rengėjas. Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Projektų tikslas:

1. Dėl Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 2, 4, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19 straipsnių ir 1, 2, 4 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas):

Pagrindiniai Įstatymo projekto tikslai - patobulinti investuotojų patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūrą (toliau - patikra) ir nustatyti veiksmingesnę sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūrą.

2. Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35,37,47,87 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – VPI pakeitimo projektas) ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 48, 50, 95 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Pirkimų įstatymų projektai):

Pagrindiniai Pirkimų įstatymų projektų tikslai – patikslinti Pirkimų įstatymų nuostatas, suteikiančias teisę perkančiosioms organizacijoms iš pirkimų procedūrų pašalinti tiekėjus, dėl kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra priėmusi sprendimą, kad investuotojas ar sandoris kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams. Įtvirtinta nuostata, kad perkančioji organizacija, veikianti gynybos srityje, įvertinusi kompetentingų institucijų informaciją, turėtų teisę spręsti, ar tiekėjo siūlomos prekės, paslaugos ar darbai kelia grėsmę nacionalinio saugumo interesams. Taip pat įtvirtinta nuostata, leidžianti perkančiajam subjektui nutraukti pirkimo sutartį, Lietuvos Respublikos Vyriausybei priėmus sprendimą, kad sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų.

Dabartinė situacija. Šiuo metu Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymas (toliau – Įstatymas) nustato per trumpus galutinius terminus patikrai atlikti, taip pat nenustato galimybes patikrą nutraukti ar stabdyti, esant objektyvioms priežastims, nenustato reikalavimo užtikrinti informacijos apie investuotojų konfidencialumą ir kt. Įstatyme nustatyti kriterijai yra nepakankami veiksmingai sandorių patikrai ir neaiškūs. Kartu Įstatyme

įtvirtinta pernelyg plati nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių teisė kreiptis į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją dėl bet kokių savo ketinamų sudaryti sandorių patikros, todėl patikrai pateikiama nemažai sandorių, kurie iš esmės nėra susiję su nacionalinio saugumo interesų užtikrinimo tikslais.

Projektų esmė.

1. Dėl Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 2, 4, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19 straipsnių ir 1, 2, 4 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 171 straipsniu įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas):

Pradėjus taikyti 2018 m. įsigaliojusį Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą praktikoje, susiformavo tobulintini reguliavimo aspektai. Vyriausybės kanclerio įsakymu sudaryta darbo grupė išanalizavo ir identifiko tobulintinus Įstatymo reguliavimo aspektus ir pateikė pasiūlymus dėl nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos reguliavimo sistemos tobulinimo.

Įstatymo projektu siekiama patikslinti investuotojų atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijus, supaprastinti jų patikros reglamentavimą, patikslinti patikros procedūrų terminus, nustatyti sandorių patikros kriterijus, nustatyti atsakingų ministerijų vaidmenį, vertinant sandorius, išplėsti Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos funkcijas ir patikslinti atskiras Įstatymo nuostatas.

Taip pat, Įstatymo projekte, atsižvelgiant į 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento Tarybos reglamentą (ES) 2019/452, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Sąjungą tikrinimo sistema, įtvirtintos nuostatos, skirtos suderinti tam tikras Įstatyme nustatytas procedūras ir jų atlikimo terminus su tam tikromis Reglamento (ES) 2019/452, kurio taikymas ES valstybėms narėms įsigalios nuo 2020 m. spalio 11 d., nuostatomis.

2. Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35,37,47,87 ir 92 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – VPI pakeitimo projektas) ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 48, 50, 95 ir 100 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Pirkimų įstatymų projektai):

Pirkimų įstatymo nuostatos tikslinamos, įvertinus Įstatymo projekte siūlomą nustatyti reguliavimą ir siekiant teisės aktų suderinamumo.

Derinimas. Darbo grupės atlikto nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos reguliavimo sistemos vertinimo rezultatai ir konkretūs pasiūlymai dėl sistemos tobulinimo buvo apsvarstyti ir jiems pritarta 2019 m. kovo 18 d. Vyriausybės kanceliarijoje vykusiame neformaliame ministrų pasitarime. Ekonomikos ir inovacijų ministerija, rengdama Įstatymo projektą įvertino darbo grupės siūlymus. Įstatymo projektas derintas su Vyriausybės kanceliarija, ministerijomis, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Valstybės saugumo departamentu, Generaline prokuratūra, Lietuvos banku, Konkurencijos taryba, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos verslo konfederacija. Dėl siūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma.

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome Projektus patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir teikti svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Sigita Vasiliauskienė, tel. 8 706 63 801, el. p. sigita.vasiliauskiene@lrv.lt